



The first step of progressive studies anticipate education to elementary norms and categories, the culture of thinking. The second progressive education provides for the creative using of received skills and creative activity. If in traditional learning leaning problem is only practical in progressive leaning pupils solve cognitive task. They should be interested not only in the concrete result but general in the principle of solving all the problems of such type. Game activity is the form that helps to integrate received skills and knowledge [3].

Special place among games is both “a branch of pedagogies” and “branch of imitative modeling” [2]. As a game in general the role game puts the student in a conditional situation, defined by a model of behavior, that is imitated and the fulfillment of real learning process, carries out quite real actions (analyze, choose information, pose and solve problems). The difference of this form from the traditional leaning methods is that all the actions are subdued to a logic of team work in a simulated models of professional (in our case) environment; based not in logic of mastering skills, knowledge but it logic of activity.

Business game as a variety of the role game include students in activity of reproduction in a game form contradictions and real situations of a definite professional activity and relations between specialists in conditions free form a great member of limitation that are in real professional activity. This creates the background to the creative development of personality of a future professional.

One of the task in developing learning is an ability of a pedagogue to teach children to see the problem, define its limits formulate ways, formulas of its solutions. This pedagogical problem can be solved successfully with the help of learning game.

REFERENCES

1. Выготский Л. С. Воображение и творчество в детском возрасте / Л. С. Выготский. – СПб. : СОЮЗ, 1997. – 96 с.
2. Музика О. Л. Стратегіально-ціннісна організація свідомості творчо обдарованої особистості / О. Л. Музика // Вісник Житомирського пед. університету. – 1999. – Вип. 3. – С. 156–159.
3. Эльконин Д. Б. Психология игры / Д. Б. Эльконин. – М. : ВЛАДОС, 1999. – 304 с.

Оксана Шкурат

**КРАЄЗНАВСТВО У ВИМІРІ МІЖКУЛЬТУРНОЇ
КОМУНІКАЦІЇ**



У практиці викладання іноземних мов у середній школі на сучасному етапі все більш відчувається необхідність пошуку оптимальних засобів навчання. У сучасній методиці під впливом низки факторів як лінгвістичних, так і соціокультурних, поняття “навчання мовам” поступово замінюється новим поняттям – “навчання мові та культури”, в тому числі культури міжособистісного спілкування суб’єктів, що належать до різних культур, але цікавих один одному з точки зору загальної ерудиції, життєвого досвіду, фонових знань.

Міжособистісне спілкування носіїв різних мов та культур може здійснюватися за тих умов, якщо комуніканти будуть цікавими один одному, якщо вони будуть керовані однією метою – взаєморозумінням, культурним узаємозбагаченням. Але, як стверджують лінгводидакти, щоби бути цікавим партнером по міжкультурній комунікації, необхідно знати та розуміти свою національну (етнічну) культуру [4, с. 23]. У міжособистісному діалозі важливу роль відіграє й обмін інформацією про свою культуру, традиції, звичаї народу та свого краю. Іншими словами, це той пласт культури, який у спеціальній літературі називається краєзнавством. Таким чином, краєзнавство може вважатися реальним та конкретним засобом реалізації принципів етнолінгводидактики.

При визначенні сутності та структури міжкультурної компетенції необхідно спиратися на культурологічний підхід. Його характерною особливістю є орієнтація на навчання нормам та правилам спілкування в умовах міжкультурної комунікації. Відмінною рисою цього підходу є розуміння та пізнання іншої культури тільки на базі знань про свою рідну культуру [4, с. 53].

Традиційно у сфері освіти іноземна мова розглядається як засіб прилучання до культури країни, мова якої вивчається. Наслідком цього в учнів виникають труднощі під час передачі інформації про фактори та явища, що пов’язані з рідною (регіональною) культурою, засобами іноземної мови, а, виходячи з цього, в процесі реальної комунікації не здатні розкрити та передати її своєрідність, зробити набуттям світової культури для взаємного культурного збагачення в ситуаціях міжкультурного спілкування. Міжкультурна ж комунікація можлива лише за умови наявності толерантного та відкритого ставлення до представників різних мов, уміння творчо підходити до своєї справи, а також загального вміння мобі-



лізувати свій культурний та мовний досвід, міжкультурні знання в ситуації міжкультурного спілкування [3, с. 39].

Усвідомлення необхідності міжкультурної комунікації як основоположного принципу співіснування в ній можливо лише на базі усвідомлення власної індивідуальності, знань про національну культуру та історію рідного краю у невід'ємному зв'язку із культурою та історією країни мови, що вивчається.

Проте спостерігається закономірність: у сучасних навчально-методичних комплексах міститься велика кількість матеріалів країнознавчого характеру, в той час, як відомостей про нашу країну в них досить мало. Але цей факт неправильно вважати недоліком підручників: Україна – молода самостійна країна, і жоден навчально-методичний комплекс не в змозі розмістити матеріали з краєзнавства її 24 суб'єктів, не кажучи вже про сотні маленьких містечок та сіл, які відзначилися певними історичними пам'ятниками та подіями [2, с. 5–6]. Утім, краєзнавство може стати джерелом стимулювання інтересу до вивчення іноземної мови. Краєзнавчий матеріал наближає іншомовну комунікацію до особистісного досвіду учнів, дозволяє їм орієнтуватися в на ті факти та відомості, з якими вони мають справу в повсякденному житті, в рідній для них культурі. Наприклад, при знайомстві з іноземною культурою, учні постійно порівнюють її з рідною. Саме тому, чим ширше галузь знань про факти рідної культури, якою оперують учні, тим продуктивніше та результативніше праця по ознайомленню з культурою країни, мова якої вивчається [6, с. 24].

Концепція діалогу культур припускає наявність як мінімум двох різних культур у процесі навчання. Вивчення рідної культури являє собою невід'ємну частину процесу навчання іноземної мови та культури, тому що саме краєзнавча інформація є ключем до розуміння іншомовної культури.

Таким чином, вивчення зарубіжної культури уможливується лише за тих умов, коли в учнів сформована національно-культурна база рідної мови. Будь-які знання, що набуваються за рахунок вивчення іноземної мови, будуть сприйматися тільки через призму знань, одержаних у процесі оволодіння рідною культурою. Водночас краєзнавча інформація дозволяє розширити та поглибити знання й уявлення учнів про довкілля, використовувати методи різних дисциплін для здійснення краєзнавчих та інших



досліджень. Варто зауважити, що в наш час, коли нестримно розвивається самосвідомість народу, має місце цілеспрямоване використання регіонального компоненту на уроках іноземної мови, що стимулює учнів не тільки в інтелектуальній, але й в емоційній сфері діяльності.

При використанні регіонального компоненту в навчанні іноземної мови, як правило, виокремлюють такі групи краєзнавчих даних: географічні, історичні, суспільні, економічні [5, с. 15].

У навчанні іноземній мові на середньому етапі в основному використовується матеріал географічного характеру (природа, культурні пам'ятки, зовнішній вигляд населеного пункту). Матеріали, пов'язані з історичними, соціальними фактами, знаходять пристосування набагато рідше та, в основному, на старшому етапі навчання. Проте значущість краєзнавчих матеріалів такої спрямованості набагато вище при їх використанні у середній ланці навчання, коли здійснюється активне становлення особистості учнів, формується їх світогляд, стверджується соціальна позиція.

При виборі краєзнавчого матеріалу враховуються:

- реальність матеріалів для учнів, тобто учні повинні точно мати уявлення, про що йдеться мова;
- здатність зацікавити учнів матеріалом;
- наявність повноти інформації про матеріал;
- узгодженість краєзнавчої інформації із програмною темою;
- соціальна спрямованість матеріалу.

Таким чином, у зміст освіти необхідно включати елементи краєзнавства на кожному етапі розвитку, враховуючи вікову специфіку й інтелектуальну зрілість учнів.

Краєзнавство як дидактичний засіб у процесі навчання іноземної мови та культури виступає єдиною ланкою, котра сприяє проникненню в культуру, що вивчається. Включення краєзнавчого компоненту у зміст навчання іноземної мови та культури підвищує не тільки якість освіти, а й сприятливо впливає на мотивацію навчання учнів.

Отже, підсумовуючи, можемо констатувати, що краєзнавство сприяє вирішенню задач соціальної адаптації вихованців школи, формуванню в них готовності жити і працювати в своєму селі, районі, беручи участь у їх розвитку, соціально-економічному та культурному оновленні.

ЛІТЕРАТУРА



1. Краєзнавство в Україні: сучасний стан і перспективи : наук. збірн. – К. : Академія, 2003. – 232 с.
2. Миньяр-Белоручев Р. К. Лингвострановедение или иностранная культура / Р. К. Миньяр-Белоручев // Иностранные языки в школе. – 1993. – № 6. – С. 54–57.
3. Нефедова М. А. Отбор материалов лингвострановедческого содержания для чтения / М. А. Нефедова // Иностранные языки в школе. – 1994. – № 4. – С. 38–41.
4. Ощепкова В. В. Культурологические, этнографические и типологические аспекты лингвострановедения / В. В. Ощепкова. – М., 1995. – 96 с.
5. Рахштейн А. Д. Лингвострановедческий аспект в преподавании иностранных языков / А. Д. Рахштейн // Иностранные языки в школе. – 1990. – № 36 – С. 13–16.

Руслан Ярамішян

RESEARCH OF THE DIELECTRIC PARAMETERS OF BLOOD

Research of the liquids properties and construction of a theoretical model of their behavior contributes to better understanding of the matter's structure and its properties, helps its widespread application in various fields of science, medicine, national economy. Study of dielectric properties of the substance, that means the behavior research of the complex dielectric constant, depending on frequency, temperature, pressure, electric field, and let us more accurately establish the composition of this substance [1; 2; 3].

The given article is devoted to the study of important dielectric parameters of blood, which allow detailed studies to determine the quality and composition of macromolecular liquids in wide range of frequencies.

It is known that changes in the electric field and current density will affect the behavior of the insulator. Permittivity is a dimensionless quantity and is characterized by the ratio of tanks after and before the introduction of a dielectric in an electric field condenser [2, p. 13].

From the physical point of view human blood is a condensed matter consisting of a polar liquid matrix (plasma and cytoplasm) and suspended in colloidal elements: electro active (cell membrane) and neutral (amino acids).

The active component of the complex dielectric constant corresponds to the relative dielectric constant, and reactive component ϵ'' , that characterizes the energy absorption in matter, placed in an electric field and is called the coefficient of dielectric losses. Parts of the complex